

Educatief interieur

In het nieuwe gebouw van het Hout- en Meubileringscollege in Rotterdam krijgen de leerlingen niet alleen onderwijs, ook het interieur zelf heeft een sterk educatief karakter: “Het idee is dat over alles wat je hier ziet ook les moet kunnen worden gegeven.” Het ontwerp is een cocreatie van RoosRos Architecten, Anne Blussé van Oud-Alblas en Sjoerd Vroonland in samenwerking met leerlingen en docenten van het HMC.

FOTO LINKS
De lange tafel in het studiecentrum.

FOTO BOVEN
Exterieur (foto RoosRos Architecten).

FOTO MIDDEN
De balie uit één boomstam.

FOTO ONDER
De begane grond, met rechts de 'stands' en links lockers in eikenhouten kaders.

Het Hout- en Meubileringscollege (HMC) – mbo-vakschool voor hout, meubel en interieur – heeft vestigingen in Amsterdam en Rotterdam. De vestiging aan de Melanchthonweg in Rotterdam werd door het toegenomen aantal leerlingen – nu ruim 1.600 – te klein, waarop besloten werd het bestaande gebouw te vervangen door nieuwbouw. De ontwerpopdracht hiervoor ging na een aanbesteding naar RoosRos Architecten, dat tevens tekende voor de renovatie van de bestaande werkplaatsen en praktijkruimten. RoosRos ontwierp een vijf verdiepingen tellend onderwijsgebouw, dat bestaat uit een bakstenen plint met een gesloten karakter, een transparante eerste verdieping en een meer in zichzelf gekeerd volume van drie verdiepingen waar het theorieonderwijs wordt gegeven. De bovenbouw wordt gekenmerkt door de vele verticale orangerode lamellen, die door de combinatie met zilverkleurige en antraciet panelen en door de zon in de loop van de dag van kleur lijken te veranderen, en zo een mooi lichtspel geven.

Ontwerpproces

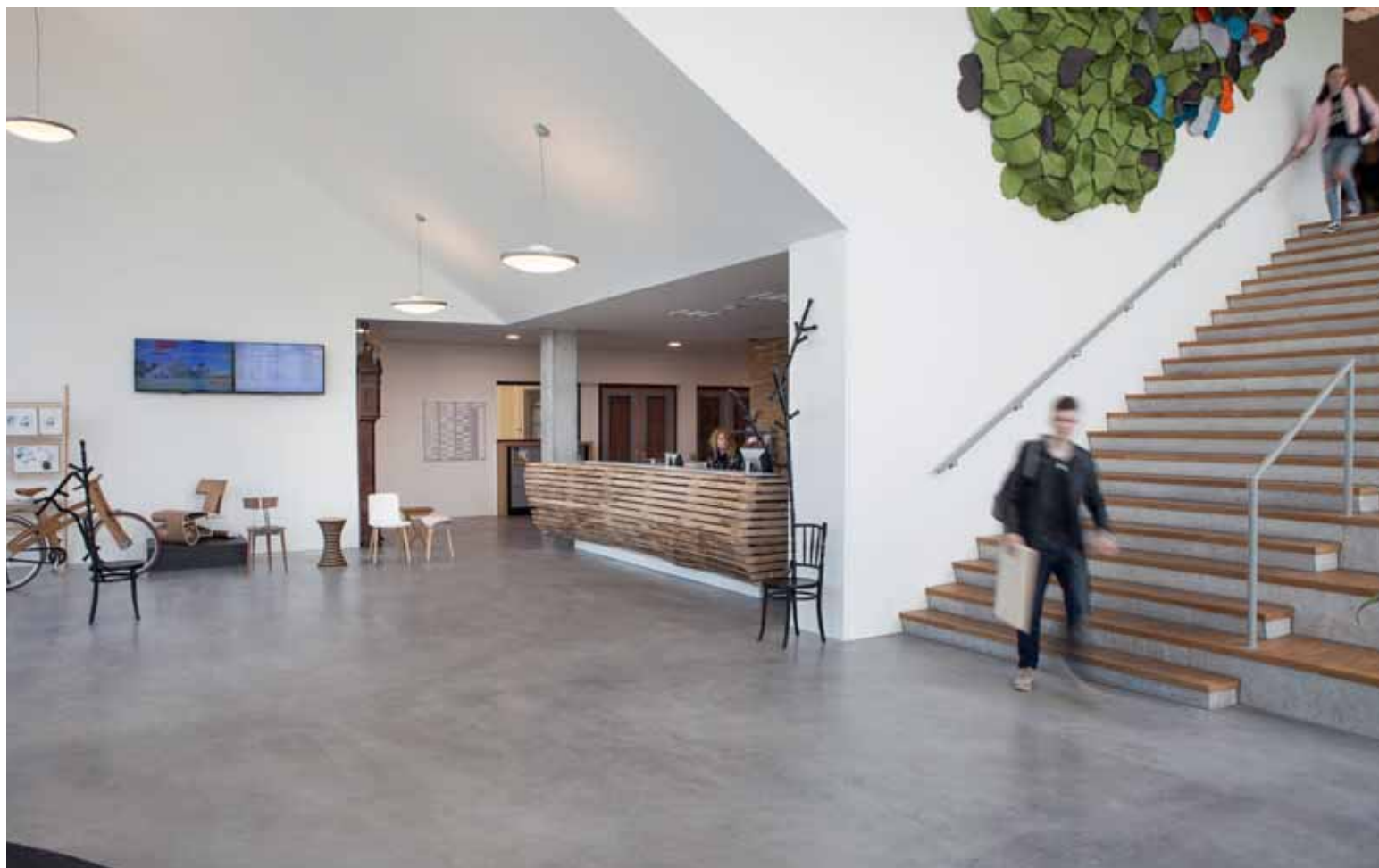
Voor het interieurontwerp werkte RoosRos samen met Anne Blussé van Oud-Alblas van Lab3 en ontwerper Sjoerd Vroonland, en ook de docenten en leerlingen van het HMC werden bij het ontwerp betrokken. Blussé – net als Vroonland

Opdrachtgever **HMC Rotterdam**
Architect **RoosRos Architecten, Oud-Beijerland**; Projectteam: **Matthijs van den Berg, Henk de Gelder, Sander Ros, Victor Verhagen, Christiaan de Wit**
Interieurontwerp **RoosRos i.s.m. Anne Blussé van Oud-Alblas (Lab3) en Sjoerd Vroonland, docenten en leerlingen van het HMC**
Interieurbouw **Verschillende leerbedrijven van het HMC**
Losse meubelen **Ahrend De Vorm, Quinze&Milan, Vitra, Edra, Artifort, Spectrum, Gispen**
Meubelen leslokalen **Marko**
Akoestische kappen **Drivk, Schoonhoven**
Gietvloeren **Bolidt, Hendrik-Ido-Ambacht**
Vloerbedekking en kleden **Leoxx, Houten; Ege (via Onstein Textiel Agenturen, Blaricum); Moooi, Breda**
Sanitair o.a. **Geberit, Ideal Standard**; tegels: **Mosa**; spiegels: **Dulcon, Vianen**
Lockers **Noki Lock, Waalwijk**; fotografie: **René Gonkel, Hilversum**
Plaatmateriaal o.a. **iboma, Lopik**
Aannemer **Waal Bouw, Vlaarding**
Bruto vloeroppervlakte **6.500 m² bvo**

oud-leerling van het HMC Rotterdam – werd al in vroeg stadium gepolst door Han Milder, hoofd van het studiecentrum van de school. Blussé had eerder het studiecentrum in het oude gebouw ingericht, én die van de vestiging van het HMC in Amsterdam.

RoosRos kreeg van het HMC de supervisie over het interieurontwerp en vormde het projectteam. Daarbij is ingestoken op synergie: “We hadden allemaal losse opdrachten kunnen uitvoeren”, vertelt architect Sander Ros, “maar dan zou het een lappendeken worden. Daarom wilden we een gezamenlijk ontwerp waarin alle partijen elkaar versterken. We hebben daarom de input van Anne, Sjoerd en de docenten en leerlingen samengevoegd met de onze.” Wel was er een taakverdeling, waarbij Blussé behalve voor het studiecentrum samen met Vroonland ook verantwoordelijk was voor het all-over interieur en Vroonland veel meubelontwerpen voor zijn rekening nam, “want Sjoerd is daar heel sterk in”, weet Ros.

Aan het definitieve interieurontwerp ging een aantal ontwerp-sessies vooraf, waarbij steeds docenten aanwezig waren die hun oordeel over de voorstellen en het kleurenpalet gaven en zo een belangrijke bijdrage aan het ontwerp leverden. Bij sessies over de gezamenlijke ontmoetingsruimte werd ook een aantal leerlingen om hun ideeën gevraagd. “Die sessies waren een soort ‘snelkookpan’”, vertelt Blussé, “waarin mooie ideeën ontstonden.” Voorbeeld daarvan zijn de prints op een aantal deuren van de lockers die overal in het gebouw staan – geen stickers, maar ‘hufterproof’ door middel van een zogenaamde sublimatietechniek in het metaal gebrande foto’s van de inhoud van de lockers. “Die ‘binnenkijkers’ verbeelden mijn nieuwsgierigheid naar wat daarin zou kunnen zitten”, zegt Blussé. “Met

tassen vol spullen ben ik naar de studio van fotograaf René Gonkel gegaan, waar we in totaal acht verschillende foto’s hebben gemaakt met voorwerpen van uiteenlopende soorten gebruikers – zoals een architect en een styliste – waarvan wel heel gechargeerde types zijn gemaakt.” Om de lockers maakte RoosRos een eikenhouten kader – een terugkerend en verbindend element in het interieur. De kaders komen bijvoorbeeld ook terug bij het trappenhuis op elke verdieping, waar ze door leerlingen van de Willem de Kooning Academie geschilderde panelen omvatten.

Aaibaar en voelbaar

In het interieur speelt het karakter van de opleiding en de producten die er worden gemaakt een belangrijke rol en is het ambachtelijke duidelijk zichtbaar. Blussé: “Het idee is dat over alles wat je hier ziet ook les moet kunnen worden gegeven. Bij veel meubelen kun je bijvoorbeeld de constructieve verbindingen zien en in het studiecentrum staan alle verschillende uitvoeringen van één Vitra-lijn (HAL van Jasper Morrison) opgesteld, zodat de leerlingen kunnen zien wat je met een bepaald model kunt doen. Daarnaast hebben we duurzaamheid zo veel mogelijk in het ontwerp meegenomen, ook om de leerlingen daarover te onderwijzen.” Ook veel vaste interieurelementen hebben een educatief karakter: op de begane grond in de plint van het gebouw staat bijvoorbeeld een aantal ‘stands’

FOTO LINKSBOVEN
Het studiecentrum, met designklassiekers en oude kabinetkasten.

FOTO LINKSONDER
Lange tafels met tijdschriftenrekken in de kantine.

FOTO RECHTSONDER
De ronde tafels rond de kolommen in de kantine, met op de achtergrond de afsluitbare trap die als collegezaal kan dienen.

FOTO BOVEN
De entreeruimte, met ontwerpen van voormalige HMC-leerlingen.

die zijn afgewerkt met verschillende soorten plaatmaterialen, zoals blokjes hout, multiplex en houtfineer. Ros: “We wilden hier geen standaard witte wanden, maar houttoepassingen laten zien, die aalbaar en voelbaar zijn.” Een van de stands is een heuse ‘woonwinkel’, waar de leerlingen leren hoe ze in zo’n winkel moeten werken, inclusief kassagebruik en klantbenadering.

Op de begane grond zijn tevens kantoren, waaronder dat van locatiedirecteur Denny Terlouw. Hierin staat een door een leerling ontworpen tafel gemaakt van hout dat afkomstig is van bomen die zijn gekapt om ruimte te maken voor de nieuwbouw. Daarnaast zijn veel vaste interieurelementen op het HMC zelf gemaakt, of bij leerbedrijven waar leerlingen stage lopen.

Cocreatie

Het laatste geldt bijvoorbeeld voor de balie in de entree-ruimte, ontworpen door Vroonland en gemaakt uit één boomstam. Ertegenover staan door voormalig HMC-leerlingen ontworpen meubelen en objecten, waaronder een houten fiets van Jan Gunneweg en de kapstokstoel van Vroonland. Rechts van de balie voert een brede tribune trap met kleurige kussens naar de eerste verdieping. Naast de trap hangt tegen de wand een compositie van akoestische elementen van (en gesponsord door) Kvadrat, eveneens ontworpen door leerlingen.

De eerste verdieping is de kantine en ontmoetingsruimte voor leerlingen en docenten, en hier is vrijwel alles open en transparant. Er zijn verschillende zitmogelijkheden, zoals door RoosRos gekozen kleurige poefjes van Quinze&Milan

en lange tafels met stoelen van De Vorm. De tafelpoten zijn eveneens van De Vorm, het blad is een cocreatie van alle partijen “en kwam ook uit die snelkookpan”, aldus Blussé. Over de tafels staan tijdschriftenrekken, waaromheen weer een eikenhouten kader is gemaakt. Aan het einde van de ruimte is de docentenkamer en hier lopen de tafels door de wand door. Toch een gesloten ruimte op deze transparante verdieping dus, maar boven de tafels zijn vensters – die echter zo laag zijn geplaatst dat je er alleen met moeite doorheen binnen kunt kijken. Elders in de kantine staan hoge krukken aan door Blussé

FOTO BOVEN
De ‘gekartelde’ tafel
in het studiecentrum.

FOTO'S LINKS
Foto's van locker-
deuren, van (met de
klok mee) de ‘types’
meubelmaker/meu-
belstoffeerder m/v,
architect m/v,
stylist (of ‘creatief
vakman’) m/v en meu-
belontwerper m/v.

en Vroonland ontworpen vaste ronde tafels die om vierkante pilaren zijn gemaakt. “Sjoerd werkt heel anders dan ik en daar kwamen mooie dingen uit”, vertelt Blussé, “zoals deze tafels. Men vond de pilaren namelijk lelijk en we hebben dat zo opgelost.”

Designklassiekers

Een tweede tribunetrap voert van de kantine naar het studiecentrum op de tweede verdieping. “We hebben veel kansen gevonden om dingen een dubbele functie te geven en zo de kwaliteit van de opdracht te versterken”, vertelt Ros. “Deze trap kan bijvoorbeeld worden afgesloten met een bedrijfsdeur die uit het plafond naar beneden zakt, waardoor hij een col-

legezaal wordt – iets dat niet expliciet in het programma van eisen stond. Zo is de ruimte op meerdere manieren functioneel inzetbaar, een meerwaarde.”

Centraal in het studiecentrum staat een door Blussé ontworpen 12,5 m lange houten tafel op een ‘houten kled’, waardoor hij uit de grond lijkt te groeien. Rond de tafel staan vele verschillende stoelen – vaak designklassiekers – die ook ‘lesmateriaal’ voor de leerlingen vormen. Behalve bijvoorbeeld de Carbon chair van Bertjan Pot & Marcel Wanders staat er ook de Stokke Tripp Trapp kinderstoel. “Waarom niet?”, zegt Blussé. “Die heeft immers ook zijn dienst bewezen.” Ook elders in het studiecentrum staan meubeliconen, zoals de ‘lippenbank’ (La Bocca) van Edra, stoelen van Artifort en Gispen, en de rood-

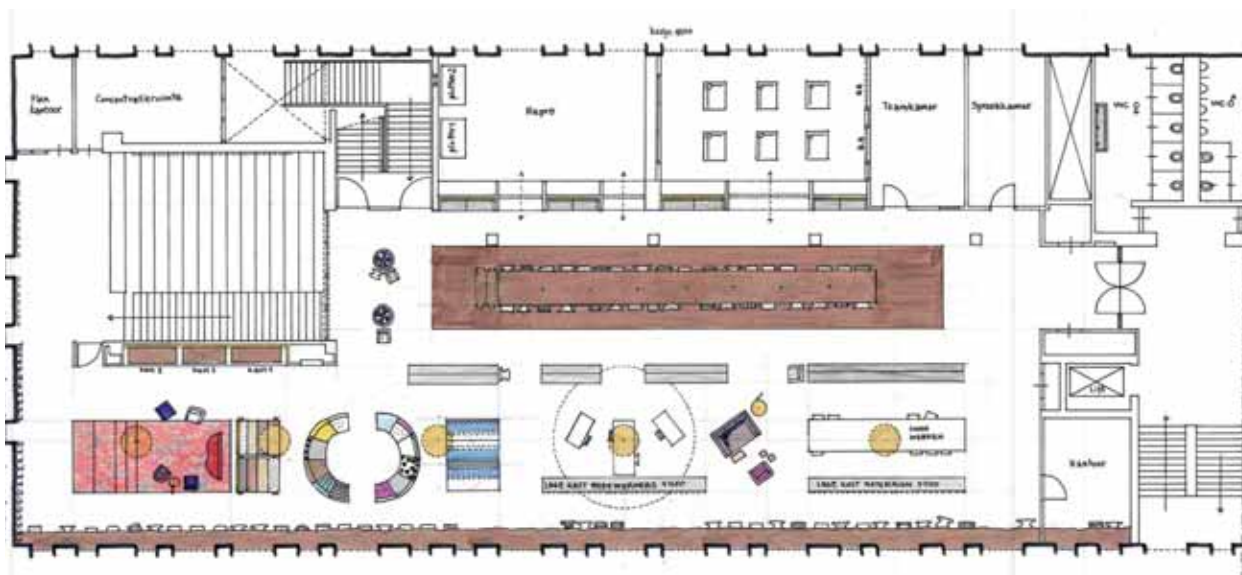

FOTO BOVEN
De door Sjoerd Vroonland
ontworpen werktafels in
het studiecentrum.

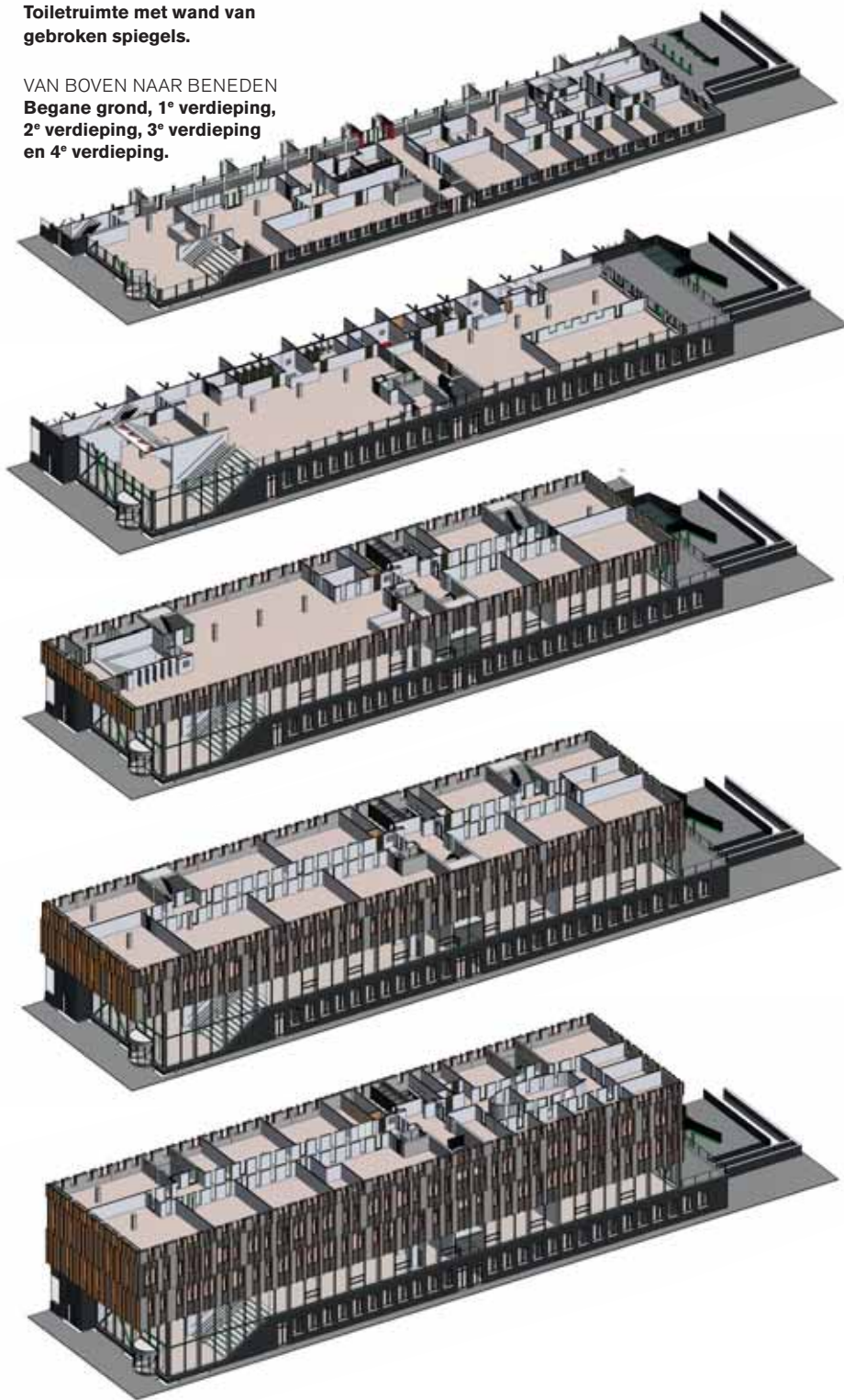
FOTO ONDER
Plattegrond van het
studiecentrum.

FOTO LINKS

Toiletruimte met wand van gebroken spiegels.

VAN BOVEN NAAR BENEDEN
Begane grond, 1e verdieping,
2e verdieping, 3e verdieping
en 4e verdieping.

blauwe Rietveldstoel. “Wel duur, maar ook belangrijk om te laten zien”, aldus Blussé. “En zonder de hulp van de dames van het studiecentrum was het nooit zo mooi geworden.”

Ook staan er verschillende oude kabinetkasten, weer in het eikenhouten kader van RoosRos. Tegen een buitengevel is een lange vaste maatwerktafel met een ‘gekarteld’ blad, waarvan de kopse kanten van het hout goed zichtbaar zijn. Hier en daar staan op het blad akoestische kappen van Drivk – ervoor staat de Vitra HAL-familie. Op een groot geel rond kleed van Leoxx staan een doorVroonland voor het HMC ontworpen werktafel met een stalen buizenframe, in een groene RAL-’fabriekskleur’ die refereert aan oude machines. De kleur van het frame past mooi bij de draistoel die bij de tafel staat – de Prouvé RAW, uitgebracht door Vitra in samenwerking met G-Star. De tafel heeft een blad in twee richtingen waarin – heel handig – een liniaal is gemaakt. Blussé: “Wat mij betreft is dit een geniaal ontwerp.”

Vitrines

De tafel van Vroonland is er in hoge en lage versies, en staat ook in de theorielokalen op de bovenste drie verdiepingen. Op de gangen langs de theorielokalen staan speciaal ontworpen vitrines met presentaties van leerlingen, zoals foto’s en objecten. “Anders zou het elke willekeurige school kunnen zijn, nu zie je direct waar je bent”, stelt Blussé. De kleurstelling in de gangen is sober – met onder meer grijze deuren en kozijnen, waarbij eikenhouten kaders rond de vensters een warm accent geven. Overal zijn er panelen met Forbo Bulletin Board in verschillende kleuren waarop dingen kunnen worden geprikt. Op de vloer ligt Leoxx Expona, voorgeschreven door RoosRos en in een donkergrijs dat de ontwerpers samen kozen. Blussé ontwierp de afwerking van de toiletruimten, met steeds één wand in standaard witte tegels van Mosa en één afwijkende wand – met bijvoorbeeld langwerpige, horizontale of gebroken spiegels, of met rubberstroken van Leoxx in verschillende kleuren. De vloer is een grijze gietvloer van Bolidt, met ingestrooide spikkels of glitters in steeds verschillende gradaties. Blussé spreekt ten slotte van: “Een prachtige opdracht, en ook heel spannend: ik zou weer beoordeeld worden door mijn

oud-docenten en had wat waar te maken als oud-leerling.” Dat is haar samen met RoosRos en SjoerdVroonland zonder meer gelukt – een samenwerking die volgens Blussé zeer soepel verliep “en precies in mijn straatje past: ik houd van samenwerken.”

www.lab3.nl

www.roosros.nl

www.sjoerdvroonland.com